

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хишиг-Өндөр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2025 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: БУА-2026/112/НА-СА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Булган аймаг

2026 он

Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор Д.Батцогт
Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол Утас: 7034-2580
Цахим хаяг: enkhtsoodolj@audit.gov.mn

ЦЭСБ аудит ХХК-ийн захирал: Ч.Цэрэннадмид
Утас: 9511-2689 Цахим хаяг: tsesb.audit@gmail.com

Ахлах аудитор Ш.Ганчимэг Утас: 9937-7360
Цахим хаяг: shagdarganchimeg44@jmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант, 5-р баг, Булган сум, Булган аймаг,
63082, Утас/Факс: 7034-2580
Цахим шуудан: bulgan@audit.gov.mn

2026-02-24 № 246
танай _____ ны № _____ Т

ХИШИГ-ӨНДӨР СУМЫН ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ТӨВИЙН ДАРГА
Ч.ТЭШИГМАА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хишиг-Өндөр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хишиг-Өндөр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Хишиг-Өндөр сумын Эрүүл мэндийн төв нь Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 1,456.2 сая төгрөгийн санхүүжилт авахаас гүйцэтгэлээр 1,435.4 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, 20.8 сая төгрөгийг авлагаар бүртгэж баталгаажуулсан байна. Өмнөх оны эрүүл мэндийн даатгалын сангаас авах 209.2 сая төгрөгийн авлагыг бүрэн барагдуулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд 40.9 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил худалдан авсан, ЭМЯ-ны хөрөнгө оруулалтаар 79.4 сая төгрөгийн эмнэлгийн тоног төхөөрөмж, сумын ЗДТГ-аас 45.4 сая төгрөгийн 1 айлын амьдрах сууц бүхий байшин шилжүүлснийг хүлээн авч бүртгэсэн байна. Дээрх нэмэгдсэн хөрөнгүүдийн талаар санхүүгийн тайланд толилуулж тодруулаагүй байна.

6326050321

Бусад асуудлын хэсэг

Төсвийн шууд захирагч бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 11 зорилтын 89 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжилтийг 82.9 хувиар дүгнэсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.БАТЦОГТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	386,004,829.61	275,352,509.40
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	190,894.01	40,230,864.11
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	190,894.01	40,230,864.11
3121	Төгрөг	190,894.01	40,230,864.11
31211	Төрийн сангийн харилцах	190,894.01	40,230,864.11
33	АВЛАГА	213,611,958.67	22,373,736.87
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	4,391,967.98	1,598,497.69
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	209,219,990.69	20,775,239.18
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	172,201,976.93	212,747,908.42
351	Түүхий эд материал	25,331,474.95	73,874,278.94
35110	Тусгай зориулалттай материал	-	2,706,072.00
35130	Эм боох материал	25,331,474.95	71,168,206.94
354	Хангамжийн материал	146,870,501.98	138,873,629.48
35410	Бичиг хэргийн материал	2,231,140.00	3,174,600.00
35420	Аж ахуйн материал	132,390,215.98	121,549,697.88
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	4,352,750.00	3,748,350.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	549,766.00	2,968,921.60
35460	Хүнсний материал	7,346,630.00	7,432,060.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,183,067,515.55	1,180,888,568.94
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,183,067,515.55	1,180,888,568.94
392	Биет хөрөнгө	1,165,729,140.55	1,163,634,568.94
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,670,233,058.89	1,715,665,433.89
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(931,423,988.49)	(960,137,769.33)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	232,092,204.00	208,675,537.33
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(62,581,068.53)	(83,125,412.51)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	355,298,359.90	449,018,823.93
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(137,244,183.95)	(200,944,545.13)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	69,539,454.02	77,577,025.44
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(34,000,695.29)	(46,274,524.68)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	12,720,000.00	12,720,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(8,904,000.00)	(9,540,000.00)
393	Биет бус хөрөнгө	17,338,375.00	17,254,000.00
39301	Програм хангамж	1,350,000.00	1,350,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,265,625.00)	(1,350,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	17,254,000.00	17,254,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,569,072,345.16	1,456,241,078.34
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	3,353,670.00	252,000.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	3,353,670.00	252,000.00
413	Өглөг	3,353,670.00	252,000.00
4136	Бусад өглөг	3,353,670.00	252,000.00

41361	Байгууллагад төлөх өглөг	1,958,670.00	252,000.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	1,395,000.00	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,565,718,675.16	1,455,989,078.34
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,565,718,675.16	1,455,989,078.34
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	413,976,292.00	413,976,292.00
51101	Өмч: - төрийн	413,976,292.00	413,976,292.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	687,359,327.94	562,889,542.22
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	687,359,327.94	687,359,327.94
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(124,469,785.72)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	464,383,055.22	479,123,244.12
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,569,072,345.16	1,456,241,078.34

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,238,994,559.50	1,534,169,739.54
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	5,000,000.00	140,252,651.52
120	Нийтлэг татварын бус орлого	5,000,000.00	140,252,651.52
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	5,000,000.00	140,252,651.52
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,000,000.00	-
1200017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-үндсэн хөрөнгө		124,813,310.00
1200018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-бараа материал		15,439,341.52
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,233,994,559.50	1,393,917,088.02
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	435,800.00	52,493,488.62
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	160,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	275,800.00	50,990,728.62
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	1,502,760.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	79,814,000.00	94,685,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	79,814,000.00	94,685,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	1,153,744,759.50	1,246,738,599.40
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	1,153,744,759.50	1,246,738,599.40
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,328,189,588.17	1,658,639,525.26
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,328,189,588.17	1,658,639,525.26
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,319,872,335.11	1,592,431,204.36
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	812,569,098.00	1,031,362,518.81
210101	Үндсэн цалин	435,403,525.32	463,134,857.94
210102	Нэмэгдэл	288,492,729.00	391,551,266.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	19,319,842.68	30,240,000.00
210104	Урамшуулал	69,353,001.00	146,436,394.87
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	98,545,843.02	124,305,982.91
210201	Тэтгэврийн даатгал	68,491,155.21	87,858,584.00

210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,331,403.29	8,526,996.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,110,648.71	5,095,532.91
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,571,861.85	4,772,310.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,040,773.96	18,052,560.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	70,435,278.94	78,070,239.10
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,093,380.44	12,768,378.10
210302	Түлш, халаалт	58,975,840.50	62,412,168.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,366,058.00	2,889,693.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	71,209,027.47	48,984,854.10
210401	Бичиг хэрэг	4,812,000.00	7,951,990.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,756,462.00	20,895,528.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,310,458.22	2,699,200.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	240,000.00	572,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	44,090,107.25	16,865,636.10
2105	Нормативт зардал	105,728,496.45	100,571,003.93
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	80,306,758.45	77,175,433.93
210502	Хоол, хүнс	24,701,738.00	23,395,570.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,712,900.00	5,818,000.00
210604	Урсгал засвар	5,712,900.00	5,818,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,696,000.00	4,380,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,696,000.00	4,380,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,130,476.00	6,484,904.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,959,400.00	5,976,600.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	202,760.00	257,560.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	301,400.00	151,744.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	79,416.00	99,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	11,500.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	150,845,215.23	192,453,701.51
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,327,105.00	9,849,356.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	144,518,110.23	182,604,345.51
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	8,317,253.06	66,208,320.90
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	49,593,560.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	31,099,590.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	16,968,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	1,525,970.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	8,317,253.06	16,614,760.90
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	8,317,253.06	16,614,760.90
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(89,195,028.67)	(124,469,785.72)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(89,195,028.67)	(124,469,785.72)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,058,293,053.81	1,582,361,839.53
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	5,000,000.00	-
120	Нийтлэг татварын бус орлого	5,000,000.00	-
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	5,000,000.00	-
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,000,000.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,053,293,053.81	1,582,361,839.53
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	435,800.00	52,493,488.62
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	160,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	275,800.00	50,990,728.62
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	1,502,760.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	79,814,000.00	94,685,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	79,814,000.00	94,685,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	973,043,253.81	1,435,183,350.91
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	973,043,253.81	1,435,183,350.91
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,159,217,325.42	1,501,449,969.43
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,159,217,325.42	1,501,449,969.43
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,150,900,072.36	1,435,241,648.53
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	812,569,098.00	1,028,569,048.52
210101	Үндсэн цалин	435,403,525.32	466,728,550.52
210102	Нэмэгдэл	288,492,729.00	391,751,266.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	19,319,842.68	30,240,000.00
210104	Урамшуулал	69,353,001.00	139,849,232.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	102,937,811.00	124,305,982.91
210201	Тэтгэврийн даатгал	68,491,155.21	85,524,060.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,331,403.29	9,827,640.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,502,616.69	5,095,532.91
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,571,861.85	4,772,310.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,040,773.96	19,086,440.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	70,396,746.94	78,070,239.10
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,093,380.44	12,768,378.10
210302	Түлш, халаалт	58,937,308.50	62,412,168.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,366,058.00	2,889,693.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	37,344,838.22	58,592,290.00
210401	Бичиг хэрэг	4,406,800.00	9,359,750.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,170,930.00	24,481,990.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,310,458.22	2,699,200.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,234,000.00	2,094,950.00

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	11,222,650.00	19,956,400.00
2105	Нормативт зардал	101,155,447.20	108,097,228.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	65,629,369.20	76,498,728.00
210502	Хоол, хүнс	29,151,078.00	23,481,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	6,375,000.00	8,117,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	15,106,550.00	16,509,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	850,500.00
210604	Урсгал засвар	15,106,550.00	15,659,400.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,696,000.00	4,380,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,696,000.00	4,380,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,366,476.00	6,862,260.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,959,400.00	5,976,600.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	576,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	202,760.00	253,960.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	301,400.00	150,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	79,416.00	99,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	247,500.00	382,700.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,327,105.00	9,854,700.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,327,105.00	9,854,700.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	8,317,253.06	66,208,320.90
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	49,593,560.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	31,099,590.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	16,968,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	1,525,970.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	8,317,253.06	16,614,760.90
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	8,317,253.06	16,614,760.90
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	(100,924,271.61)	80,911,870.10
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	13,849,900.00	40,871,900.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	13,849,900.00	40,871,900.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	13,849,900.00	40,871,900.00
222001	Тоног төхөөрөмж	13,849,900.00	32,094,900.00
223001	Бусад хөрөнгө	-	8,777,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(13,849,900.00)	(40,871,900.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	(114,774,171.61)	40,039,970.10
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		190,894.01
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	190,894.01	40,230,864.11

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	413,976,292.00	453,054,147.22	506,993,223.29	1,374,023,662.51
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	413,976,292.00	453,054,147.22	506,993,223.29	1,374,023,662.51
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	11,328,908.00	-	11,328,908.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	180,366,104.65	180,366,104.65
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	413,976,292.00	464,383,055.22	687,359,327.94	1,565,718,675.16
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	413,976,292.00	464,383,055.22	687,359,327.94	1,565,718,675.16
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	413,976,292.00	464,383,055.22	687,359,327.94	1,565,718,675.16
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	14,740,188.90	-	14,740,188.90
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(124,469,785.72)	(124,469,785.72)
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	413,976,292.00	479,123,244.12	562,889,542.22	1,455,989,078.34

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Дүн	Хувь
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,233,336,400.00	1,106,526,642.68	126,809,757.32	89.7
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,233,336,400.00	1,063,568,442.68	169,767,957.32	86.2
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,089,356,000.00	925,579,190.68	163,776,809.32	85.0
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	663,261,200.00	626,387,494.25	36,873,705.75	94.4
210101	Үндсэн цалин	317,836,200.00	309,330,109.27	8,506,090.73	97.3
210102	Нэмэгдэл	284,943,000.00	257,141,656.98	27,801,343.02	90.2
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	22,482,000.00	19,970,000.00	2,512,000.00	88.8
210104	Урамшуулал	38,000,000.00	39,945,728.00	(1,945,728.00)	105.1
210105	Гэрээт ажлын хөлс			-	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	82,740,600.00	77,513,287.91	5,227,312.09	93.7

210201	Тэтгэврийн даатгал	55,835,800.00	53,671,164.00	2,164,636.00	96.1
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,726,200.00	6,307,891.73	418,308.27	93.8
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,363,100.00	3,143,385.95	219,714.05	93.5
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,363,100.00	2,852,271.40	510,828.60	84.8
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,452,400.00	11,538,574.83	1,913,825.17	85.8
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	63,586,000.00	43,795,027.08	19,790,972.92	68.9
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,500,000.00	8,500,000.00	-	100.0
210302	Түлш, халаалт	54,586,000.00	34,073,027.08	20,512,972.92	62.4
210303	Цэвэр, бохир ус	500,000.00	1,222,000.00	(722,000.00)	244.4
210304	Байрны түрээс			-	
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	54,984,200.00	42,702,727.00	12,281,473.00	77.7
210401	Бичиг хэрэг	3,440,700.00	2,962,900.00	477,800.00	86.1
210402	Тээвэр, шатахуун	22,521,600.00	17,114,277.00	5,407,323.00	76.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,073,900.00	2,908,000.00	165,900.00	94.6
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	10,558,000.00	8,868,200.00	1,689,800.00	84.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	15,390,000.00	10,849,350.00	4,540,650.00	70.5
2105	Нормативт зардал	108,387,000.00	85,360,109.44	23,026,890.56	78.8
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	85,645,600.00	67,730,675.44	17,914,924.56	79.1
210502	Хоол, хүнс	11,201,400.00	9,907,750.00	1,293,650.00	88.5
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	11,540,000.00	7,721,684.00	3,818,316.00	66.9
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	82,911,000.00	23,594,590.00	59,316,410.00	28.5
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	29,000,000.00	190,000.00	28,810,000.00	0.7
210602	Тавилга	18,500,000.00	-	18,500,000.00	0.0
210604	Урсгал засвар	35,411,000.00	23,404,590.00	12,006,410.00	66.1
2107	Томилолт, зочны зардал	8,810,000.00	5,650,000.00	3,160,000.00	64.1
210702	Дотоод албан томилолт	8,810,000.00	5,650,000.00	3,160,000.00	64.1
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	14,184,700.00	11,297,540.00	2,887,160.00	79.6
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10,633,600.00	9,747,100.00	886,500.00	91.7
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500,000.00	500,000.00	-	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	200,000.00	200,000.00	-	100.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	200,000.00	174,940.00	25,060.00	87.5
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	70,000.00	70,000.00	-	100.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	431,100.00	118,000.00	313,100.00	27.4
210807	Газрын төлбөр	200,000.00	-	200,000.00	0.0
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,950,000.00	487,500.00	1,462,500.00	25.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,491,300.00	9,278,415.00	1,212,885.00	88.4
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,491,300.00	9,278,415.00	1,212,885.00	88.4

213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	143,980,400.00	137,989,252.00	5,991,148.00	95.8
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	143,980,400.00	137,989,252.00	5,991,148.00	95.8
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	64,942,400.00	58,951,252.00	5,991,148.00	90.8
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	76,038,000.00	76,038,000.00	-	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,000,000.00	3,000,000.00	-	100.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	42,958,200.00	(42,958,200.00)	
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	42,958,200.00	(42,958,200.00)	
222001	Тоног төхөөрөмж	-	42,958,200.00	(42,958,200.00)	
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,218,055,200.00	1,143,506,118.98	74,549,081.02	532.1
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	68,900,000.00	68,900,000.00	-	100.0
132001	Орон нутгийн төсвөөс	68,900,000.00	68,900,000.00	-	100.0
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,004,137,900.00	934,854,861.53	69,283,038.47	93100
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	1,004,137,900.00	934,854,861.53	69,283,038.47	93100
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	145,017,300.00	139,751,257.45	5,266,042.55	96.4
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	145,017,300.00	139,751,257.45	5,266,042.55	96.4
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		297,600.00	(297,600.00)	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		24,281,343.38	(24,281,343.38)	
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	-	100.0
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	19.00	19.00	-	100.0
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	13.00	13.00	-	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	5.00	5.00	-	100.0
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	19.00	19.00	-	100.0
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	14.00	14.00	-	100.0
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	5.00	5.00	-	100.0

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 52,319.1 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 24,676.1 мянган төгрөгийн 2 алдааг залруулж, 1,473.6 мянган төгрөгийн 3 төлбөрийн акт тогтоож, 26,169.4 мянган төгрөгийн 3 зөвлөмж өглөө.

Харилцах дансны үлдэгдэл 16,614.8 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан, үнэ төлбөргүй шилжүүлсэн үндсэн хөрөнгийг 8,061.3 мянган төгрөгөөр дутуу бүртгэгдсэн алдааг тайлант оны санхүүгийн тайланд залруулсан.

3.1 Төлбөрийн акт

1. Нягтлан бодогч Г.Отгонтуяад илүү цагийн бүртгэлийн хяналтын хуудасгүй 19 цагийн хөлс 653.5 мянган төгрөг олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар

зүйлийн 16.5.2-т *"Батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих"*, Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 2-р хавсралтын 3-т *"илүү цагаар, долоо хоногийн амралтын өдрөөр, нийтээр амрах баяр ёслолын өдрөөр, шөнийн цагаар ажилласны нэмэгдэл хөлс тооцох цаг нь 4.1-т зааснаас бусад тохиолдолд тухайн сарын ажлын цагийн 10 хувиас хэтрэхгүй байна"*, 4-т *"Төрийн албан хаагчид нэмэгдэл хөлс олгох журмын хавсралт хүснэгтийн үндэслэл хэсэгт 1.4.1-1.4.4, 1.5.1-1.5.2-т зааснаас тохирохыг сонгож бөглөнө."* гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.3.8-д заасныг үндэслэн төлбөрийн акт тогтоосон.

2. Жолооч Б.Чулуунбатад байгууллагын даргын тушаалаар тогтоосон ур чадварын нэмэгдлийг 128.3 мянган төгрөгөөр илүү тооцож олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д *"Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах"*, 16 дугаар зүйлийн 16.5.2-т *"Батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих"*, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.6-д *"Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна."* гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.3.3-д *"Цалин хөлс, шагнал урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон"* гэж заасныг тус тус үндэслэн төлбөрийн акт тогтоолоо.

3. Ажилтны ээлжийн амралтын хугацаанд 691,8 мянган төгрөгийн цалин давхардуулан олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д *"Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах"*, 16 дугаар зүйлийн 16.5.2-т *"Батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих"*, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.6-д *"Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна."* гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.3.3-д *"Цалин хөлс, шагнал урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон"* гэж заасныг тус тус үндэслэн төлбөрийн акт тогтоосон.

3.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага байхгүй

3.3 Зөвлөмж

1. Илрүүлэлт:

Эрүүл мэндийн төвийн дарга Ч.Тэшигмаад сумын Засаг даргын 2025 оны 7 дугаар сарын 28-ны өдрийн Б/21 тоот захирамжаар эрүүл мэндийн ажилтны нийгмийн хамгааллыг дэмжих сарын хүрээнд үндсэн цалингийн 80 хувь 1,309.0 мянган төгрөгийн шагнал урамшуулал олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1, 16.5.2, Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 44 дүгээр зүйлийн 44.1.2 дахь заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн "Хэмнэлтийн бусад арга хэмжээ", 15.1."Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно", 15.1.3-д "Хуульд зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох" гэж заасны дагуу бусад шагнал, урамшууллыг төрийн албан хаагчийн улирлын үр дүнгийн мөнгөн урамшуулалтай давхардуулж олгохгүй байх.

1. Илрүүлэлт:

Эрүүл мэндийн төвийн даргын 2025 оны 7 дугаар сарын 23-ны өдрийн А/38 тоот даргын тушаалаар ажилтнуудад эрүүл мэндийн ажилтны нийгмийн хамгааллыг дэмжих сарын хүрээнд үндсэн цалингийн 60 хувь 20,863.8 мянган төгрөгийн шагнал, урамшуулал хавтгайруулан олгосон нь төрийн албан хаагчийн улирлын үр дүнгийн мөнгөн урамшуулалтай давхардсан, Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1, 16.5.2, Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 44 дүгээр зүйлийн 44.1.2 дахь заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн "Хэмнэлтийн бусад арга хэмжээ", 15.1."Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно", 15.1.3-д "Хуульд зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох" гэж заасны дагуу бусад шагнал, урамшууллыг төрийн албан хаагчийн улирлын үр дүнгийн мөнгөн урамшуулалтай давхардуулж олгохгүй байх.

2. Илрүүлэлт:

Нягтлан бодогч, нярав нарт байгууллагын даргын тушаал, Эрүүл мэндийн сайдын 2025 оны 6-р сарын 24-ний өдрийн А/243 тоот тушаалыг үндэслэн цалинг 1.5 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх мөнгөн шагнал 3,996.0 мянган төгрөгөөр шагнаж урамшуулсан байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн "Хэмнэлтийн бусад арга хэмжээ", 15.1."Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно", 15.1.3-д "Хуульд зааснаас өөр хэлбэрээр

тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох" гэж заасны дагуу бусад шагнал, урамшууллыг төрийн албан хаагчийн улирлын үр дүнгийн мөнгөн урамшуулалтай давхардуулж олгохгүй байх.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс					Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй			Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Дүн	Тоо	Дүн		
Харилцах дансны үлдэгдлийг зөрүүтэй тайлагнасан	1	16,614.8			1	16,614.8	1	16,614.8					
Үнэ төлбөргүй шилжүүлж авсан үндсэн хөрөнгийг дутуу бүртгэсэн	1	8,061.3	1	8,061.3			1	8,061.3					
Дүн	1	24,676.1	1	8,061.3	1	16,614.8	2	24,676.1					

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллага д шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Хяналтын хуудасгүй илүү цагийн хөлс олгосон	1	653.5	1	653.5								
Ур чадварын нэмэгдэл илүү олгосон	1	128.3	1	128.3								
Ээлжийн амралтын хугацаанд цалин давхар олгосон.	1	691.8	1	691.8								
Нягтлан бодогч, нярав нарт олгосон урамшуулал	1	3,996.0						3,996.0				
Дарга Ч.Тэшигмаад олгосон шагнал ур	1	1,309.6						1,309.6				
Ажилтнуудад олгосон шагнал урамшуулал	1	20,863.8						20,863.8				
Дүн	6	27,643.0	3	1,473.6			1	26,169.4				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

ААБ 5.5: АУДИТААР ИЛРҮҮЛСЭН АЛДАА, ЗӨРЧИЛТЭЙ АСУУДЛЫН БҮРТГЭЛ

Байгууллагын нэр: Хшиг-Өндөр сумын ЗМТөө

Аудитын код: БУА-2025/112/НА-СТА-ТШЗ

Байгууллагын РД: 9012672

Аудитын нэр: Санхүүгийн тайлангийн аудит

Хүснэгт А. Эрсдэлтэй АГАДҮТ-ын үнэлсэн алдаа, зөрчлийг шийдвэрлэх

Тайланг хугацаа: 2025.01.01-2025.12.31

ДА	АГАДҮТ	АГАДҮТ-ийн дэд анг	Алдаа, зөрчлийн тооч утга	Мөнгөн дүн	Материаллаг эсэх	Үр өгөөжөөр тооцогдох эсэх	Шалгуур үзүүлэлт		Алдаа зөрчлийг ангилал	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Байгууллагын санал тайлбар	Аудитын байгууллагаас өгсөн харму	Гаргасан шийдэл
							Стандарт заалт	Хууль тогтоомжийн заалт					
1		МХ	ЗМТөөийн нягтлан бодогч, нярав нэрт байгууллагын даргын тушаал ЗМСЭ-ийн 2025 оны 6-р сарын 24-ний өдрийн А/243 тоот тушаалыг тус тус үндэслэн цаалиг 1.5 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх мөнгөн шалнааар шатнаж урамшуулсан.	3,996,000.00	Материаллаг	Тийм	УСНББОУС 1	Төсвийн тухай хуулийн 16-р зүйлийн 16.5.2-т "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн өрөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих, 6-р зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах."	Хууль тогтоомжийн заалттай холбоотой	Зөвлөж өгөх		Зөвлөж өгөх	Зөвлөж өгөх
2		МХ	Нягтлан бодогч Г.Олтонтуяад эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээгээс бусад зөвлөх тусламжид яналтын хуудас бэлдсөгүй 19 цагийн илүү цагийн хэлс олгосон.	653,513.00	материаллаг	Тийм	УСНББОУС 1	Төсвийн тухай хуулийн 16-р зүйлийн 16.5.2-т "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн өрөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих, 6-р зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах. ЗГ-ын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 2-р хэсгээр Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчид нэмэгдэл хэлс олгох журам"	Хууль тогтоомжийн заалттай холбоотой	Төлбөрийн акт тогтоох		Акт тогтоох	Акт тогтоох
3		МХ	Жолооч Б.Чулуунбатад байгууллагын даргын тушаалаар тогтоосон үр чадварын нэмэгдлийг илүү тооцож олгосон.	128,300.00	Материаллаг	Тийм	УСНББОУС 1	Төсвийн тухай хуулийн 16-р зүйлийн 16.5.2-т "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн өрөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих, 6-р зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах. НББүртгэлийн тухай хуулийн 13.6-д "Ажлын шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн зөвшөөрсөн шалгаж хүрээнд авсан амлалт харилцаа."	Хууль тогтоомжийн заалттай холбоотой	Төлбөрийн акт тогтоох		Акт тогтоох	Акт тогтоох

4	МХ	Дарга Ч.Тэшигмааг сумын засаг даргын 2025 оны 7 дугаар сарын 20-ны өдрийн Б/21 тоот захирамжаар эрүүл мэндийн ажилтны нийгмийн хамгааллыг дэмжих сарын хүрээнд үндсэн цалингийн 80%-иар урамшуулал олгосон.	1,309,600.00	Материаллаг	Тийм	УСНБӨУС 1	Төсвийн тухай хуулийн 16-р зүйлийн 16.5.2-т "Батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих, 6-р зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах.Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйл "Хэмнэлтийн бусад арга хэмжээ" 15.1.3-д "Хуульд зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагналыг урамшуулал, дэмжлэг олгох"	Хууль тогтоомжийн заалттай холбоотой	Төлбөрийн акт тогтоох	Майстуртай	Зөвлөх огох	Зөвлөх огох
5	МХ	Байгууллагын ажилтнуудад 2025 оны 7 дугаар сарын 23-ны өдрийн А/38 тоот даргын тушаалаар эрүүл мэндийн ажилтны нийгмийн хамгааллыг дэмжих сарын хүрээнд үндсэн цалингийн 80%-иар хявтайруулан олгосон./хавсралт 1/	20,863,800.00	Материаллаг	Тийм	УСНБӨУС 1	Төсвийн тухай хуулийн 16-р зүйлийн 16.5.2-т "Батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих, 6-р зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах.Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйл "Хэмнэлтийн бусад арга хэмжээ" 15.1.3-д "Хуульд зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагналыг урамшуулал, дэмжлэг олгох"	Хууль тогтоомжийн заалттай холбоотой	Төлбөрийн акт тогтоох	Тайлбартай	Зөвлөх огох	Зөвлөх огох
6	МХ	Ажилтнуудад ээлжийн амралтын хугацаанд цалин давхардуулан олгосон.	691,773.00	Материаллаг	Тийм	УСНБӨУС 5	Төсвийн тухай хуулийн 16-р зүйлийн 16.5.2-т "Батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих, 6-р зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах.	Хууль тогтоомжийн заалттай холбоотой	Төлбөрийн акт тогтоох		Ажм тогтоонох	Ажм тогтоонох
Нийт дүн			27,842,986.00									

Бэлтгэсэн:

ЦЭСБ аудит ХХК-ийн Ахлах аудитор

Огноо:

Ажлын шатанд хянасан: Бугдан аймаг дахь Төрийн аудитын газрын

аудитын менежер

Огноо:

Хоёр дахь шатанд хянасан Бугдан аймаг дахь ТАГ-ын дарга,

тэргүүлэх аудитор

Огноо:

Танилцаж зөвшөөрсөн:

ЗМТөсийн дарга

Ч.Тэшигмаа

Огноо:

Нягтлан бодогч

Г.Отгонтуяа

Огноо:

Г.Отгонтуяа

**БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
ТӨЛБӨРИЙН АКТ**

2026 оны 02 дугаар сарын 24

Дугаар 01/149 - 20260228
Бура-2026/113/НА-СГА-ТШБ

Булган сум

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Булган аймгийн Хишиг-Өндөр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Нягтлан бодогч Г.Отгонтуяад эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээнээс бусад ажил гүйцэтгэхэд хяналтын хуудас бөглөөгүй 19 цагийн 653,513.00 (зургаан зуун тавин гурван мянга таван зуун арван гурав) төгрөг олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.2-т "Батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих", Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 2-р хавсралтын 3-т илүү цагаар, долоо хоногийн амралтын өдрөөр, нийтээр амрах баяр ёслолын өдрөөр, шөнийн цагаар ажилласны нэмэгдэл хөлс тооцох цаг нь 4.1-т зааснаас бусад тохиолдолд тухайн сарын ажлын цагийн 10 хувиас хэтрэхгүй байна", 4-т "Төрийн албан хаагчид нэмэгдэл хөлс олгох журмын хавсралт хүснэгтийн үндэслэл хэсэгт 1.4.1-1.4.4, 1.5.1-1.5.2-т зааснаас тохирохыг сонгож бөглөнө" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т "Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамаалахтай холбоотой хууль тогтоож, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.3.8-д "Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн" гэж заасныг тус тус үндэслэн гэж заасныг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1.Илүү цагийн хөлсөөр тооцож олгосон 653,513.00 (зургаан зуун тавин гурван мянга таван зуун арван гурав) төгрөгийг Булган аймгийн төрийн сангийн төсвийн орлогын Бу.Аудит-орлого (РД.9039001) MN390090100040051005 тоот дансанд төвлөрүүлэх;

2.Актын биелэлтийг 2026 оны 06 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэхийг Хишиг-Өндөр сумын Эрүүл мэндийн төвийн дарга (Ч.Тэшигмаа)-д хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР		Д.БАТЦОГТ
АУДИТЫН МНЕЖЕР		Ж.ЭНХЦООДОЛ
"ЦЭСБ АУДИТ" ХХК-ИЙ АУДИТОР		Ш.ГАНЧИМЭГ

**БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
ТӨЛБӨРИЙН АКТ**

2026 оны 02 дугаар сарын 24

Дугаар 02/150 - 219.002.830
БҮА - 2026/112/НА-СТА-ТЦЗ

Булган сум

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Булган аймгийн Хишиг-Өндөр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Жолооч Б.Чулуунбатад байгууллагын даргын тушаалаар тогтоосон ур чадварын нэмэгдлийг 128,300.00 (нэг зуун хорин найман мянга гурван зуу) төгрөгөөр илүү тооцож олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.2-т "Батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна." гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т "Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.3.3-д "Цалин хөлс, шаалал урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон" гэж заасныг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Илүү тооцож олгосон 128,300.00 (нэг зуун хорин найман мянга гурван зуу) төгрөгийг Булган аймгийн төрийн сангийн төсвийн орлогын Бу.Аудит-орлого (РД:9039001) MN390090100040051005 тоот дансанд төвлөрүүлэх;

2. Актын биелэлтийг 2026 оны 06 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэхийг Хишиг-Өндөр сумын Эрүүл мэндийн төвийн дарга (Ч.Тэшигмаа), нягтлан бодогч (Г.Отгонтуяа) нарт хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
"ЦЭСБ АУДИТ" ХХК-ИЙ АУДИТОР

Д.БАТЦОГТ
Ж.ЭНХЦООДОЛ
Ш.ГАНЧИМЭГ

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
ТӨЛБӨРИЙН АКТ

2026 оны 02 дугаар сарын 24

Дугаар 02/09 - 219.2028.20
БҮР-2026/14/НА-СТ-ТҮБ

Булган сум

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Хишиг-Өндөр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тус төвийн ажилтнуудад ээлжийн амралтын хугацаанд 691,773.00 (зургаан зуун ерэн нэгэн мянга долоон зуун далан гурав) төгрөгийн цалин давхардуулан олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.2-т "Батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захиргаатай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна." гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т "Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.3.3-д "Цалин хөлс, шагнал урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон" гэж заасныг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Илүү тооцож олгосон 691,773.00 (зургаан зуун ерэн нэгэн мянга долоон зуун далан гурван) төгрөгийг Булган аймгийн төрийн сангийн төсвийн орлогын Бу.Аудит-орлого (РД:9039001) MN390090100040051005 тоот дансанд төвлөрүүлэх;

2. Актын биелэлтийг 2026 оны 06 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэхийг Хишиг-Өндөр сумын Эрүүл мэндийн төвийн дарга (Ч.Тэшигмаа), нягтлан бодогч (Г.Отгонтуяа) нарт хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.БАТЦОГТ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

Ж.ЭНХЦООДОЛ

"ЦЭСБ АУДИТ" ХХК-ИЙ АУДИТОР

Ш.ГАНЧИМЭГ

Булган аймаг Булган сум 5-р баг аймгийн ЗДТГ-ийн байр 4 давхар 410 тоот өрөө, утас-70342716

6326110492

